

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miroslavy Hrehorové a soudců Mgr. Dany Černovské a Mgr. Jiřího Tichého v právní věci žalobce: **JUDr. Z. A.**, bytem X., adresa pro doručování X., proti žalovanému: **Okresní správa sociálního zabezpečení**, Praha – západ, se sídlem Sokolovská 855/225, Praha 9, proti rozhodnutí žalované ze dne 24.11.2008, č.j. 22009/220-9010-21.11.2008/369/08/IZ-nám.,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí ze dne 24.11.2008 č.j. 22009/220-9010-21.11.2008/369/08/IZ-nám. se zrušuje a věc se vrací žalované zpět k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalované ze dne 24. 11. 2008, č. j. 22009/220-9010-21.11.2008/396/08/IZ-nám. Tímto rozhodnutím žalovaná nevyhověla námitce žalobce proti exekučnímu příkazu ze dne 29. 10. 2008, č. j. 22009/220-9010-29.10.2008/396/08/DŠ na částku 68 187 Kč. V odůvodnění konstatovala, že exekuční příkaz byl vydán důvodně, neboť vymáhaná částka 68 187 Kč nebyla do dnešního dne dobrovolně zaplacená. Neshledala proto důvod pro zrušení napadeného exekučního příkazu.

Žalobce podal proti shora uvedenému rozhodnutí žalované a exekučnímu příkazu žalobu, v níž namítá nezákonnost postupu žalované při jejich vydání spočívající v tom, že

byl zkrácen na svých právech, zejména na svém právu účasti v řízení před správním orgánem, včetně práva vyjádřit se. Podle názoru žalobce i ve správním řízení se užije čl. 36 odst. 1 a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Tento názor opírá o judikaturu evropských soudů k čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod. Žalobce vytýká žalované, že jí bylo známo, že v té době byl z důvodu zahraničního léčebného pobytu vázán k pobytu v zahraničí a tuto skutečnost měla doloženou, přičemž podmínkou realizace tohoto práva je doručení rozhodnutí správního orgánu účastníkovi řízení. Pokud účastník řízení správnímu orgánu doloží, že se pro zdravotní nebo jinou objektivní překážku nezdržuje na adrese místa podnikání, kterou uvedl správnímu orgán jako adresu pro doručování, z povahy věci vyplývá, že doručením na tuto adresu, účinky doručení dle § 19 odst. 3 správního řádu nenastanou.

Žalobce je toho názoru, že je v situaci, kdy musí dosáhnout nejprve zrušení žalobou napadených rozhodnutí pro vady procesního postupu správního orgánu, aby po ukončení pobytu v zahraničí mohl svoje námitky ze dne 7. 11. 2008, proti exekučnímu příkazu žalované č.j. 22009/220-9070-29.10.2008/96/08/DŠ ze dne 29. 10. 2008 podrobně odůvodnit ve vztahu k hmotnému právu. Navrhl, aby městský soud předmětný exekuční příkaz a rozhodnutí žalované zrušil.

Podáním ze dne 6. 4. 2009 žalobce žádal o vyloučení celého soudu (tj. Městského soudu v Praze) z rozhodování v jeho věci, neboť podal trestní oznámení k prošetření podezření ze spáchání trestného činu zpronevř proti soudcům Městského soudu v Praze, dále proti S. G. a JUDr. P. R.. Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 26. 8. 2009, č. j. Nao 43/2009 - 46 rozhodl, že soudci Městského soudu v Praze JUDr. Miroslava Hrehorová, Mgr. Dana Černovská a Mgr. Jiří Tichý nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodování v právní věci vedené Městským soudem v Praze pod sp. zn. 12 Ca 1/2009.

Současně žalobce navrhl vydání předběžného opatření, jímž by Městský soud v Praze uložil žalované, aby do pravomocného rozhodnutí o žalobním návrhu odložila výkon rozhodnutí nařízení citovaným exekučním příkazem. Městský soud návrhu žalobce nevyhověl a žalobce podal proti usnesení kasační stížnost. Usnesením č.j. 4 Ads 25/2010 ze dne 28. 4. 2010 Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl s tím, že rozhodnutí o předběžném opatření je rozhodnutím dočasným, neboť má pouze omezené trvání. Nebylo-li zrušeno soudem, zaniká posléze ex lege. Konstatoval, že dočasnou povahu má i rozhodnutí, jímž jako v případě žalobce, nebylo vyhověno návrhu na vydání předběžného opatření. Toto zamítavé rozhodnutí totiž nijak nepředjímá postup soudu při rozhodování o věci samé a má rovněž jen omezené trvání. Uzavřel, že Nejvyššímu správnímu soudu s ohledem na nepřípustnost kasační stížnosti proti takovému rozhodnutí nepřisluší hodnotit věcnou správnost napadeného usnesení Městského soudu v Praze.

K žalobě vydala žalovaná vyjádření, kde nejprve popsala průběh správního řízení. Žalovaná popírá oprávněnost námitky uvedených v žalobě s tím, že žalobci byly písemnosti doručovány vždy v souladu s platnou právní úpravou podle § 20 odst. 6 správního řádu, který pojednává o doručování písemností určených advokátu, včetně písemností doručovaných do vlastních rukou. Žalovaná doplnila, že žalobce dlouhodobě neplatí pojistné na důchodové pojištění za zaměstnance a neplní tak své povinnosti zaměstnavatele (aktuální výše dluhu je 353.786,02 Kč). Navrhla tak, aby městský soud žalobu zamítl.

Z obsahu správního spisu soud k námitkám žalobce zjistil, že dne 7. 2. 2008 byl vydán výkaz nedoplatků k celkové úhradě 68.187,- Kč. Nejprve byl adresátem označen přímo žalobce. Jelikož se zásilka vrátila zpět, žalovaná doručila výkaz nedoplatku na sídlo advokátní kanceláře žalobce, kde zásilku převzal oprávněný příjemce. Žalobce proti výkazu nedoplatků

podal námitky, kde namítal, že výkaz nedoplatků byl doručen do jeho advokátní kanceláře, v době jeho nepřítomnosti. Dále navrhl přezkoumání výkazu nedoplatků v plném rozsahu. Vzhledem k tomu, že v té době absolvoval pooperační léčbu v zahraničí, přislíbil, že tyto námitky doplní po návratu do České republiky. K tomu připojil potvrzení o pooperační léčbě.

Dne 16. 6. 2008 žalovaná vydala rozhodnutí o námitkách č.j. 22009/200-9010/9.6.2008/17069/1/IZ-nám, kterým námitky zamítla a výkaz nedoplatků č. 148/08 ze dne 6. 2. 2008 potvrdila. Žalovaná odůvodnila rozhodnutí ustanovením § 104g odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, s tím, že důvod námitek je organizace, která nesouhlasí s existencí dluhu, povinná v námitkách uvést. Žalovaná neshledala, že by byl výkaz nedoplatků ze dne 6. 2. 2008 č. 148/08 vystaven v rozporu s právními předpisy, neshledala ani chybu ve vyčíslení dlužné částky. Rozhodnutí převzal oprávněný příjemce dne 18. 6. 2008.

Proti rozhodnutí žalobce podal odvolání, kde zopakoval argumenty uvedené v námitkách proti výkazu nedoplatků.

Česká správa sociálního zabezpečení rozhodnutím ze dne 15. 8. 2008 odvolání zamítla a rozhodnutí o námitkách č.j. 22009/200-9010/9.6.2008/17069/1/IZ-nám potvrdila. V odůvodnění rozhodnutí se ČSSZ neztotožnila se názorem žalobce, že účinky doručení rozhodnutí nenastaly, protože rozhodnutí bylo doručeno do advokátní kanceláře. Poukázala na ustanovení § 19 odst. 3 a § 21 správního řádu s tím, že se jednalo o písemnost doručovanou podnikající fyzické osobě, jde o písemnost související s její podnikatelskou činností, a proto se doručuje na adresu místa podnikání s tím, že písemnost určenou do vlastních rukou podnikající fyzické osoby je oprávněna převzít osoba, která byla pověřena písemnost přijímat. Současně žalovaná poznamenala, že do doby vydání rozhodnutí žalobce odvolání nedoplnil.

Dne 16. 6. 2008 žalovaná vydala výzvu k zaplacení nedoplatku v náhradní době podle § 73 odst. 1 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, kterou zaslala na adresu advokátní kanceláře žalobce. V poučení jsou uvedeny následky nevyhovění výzvy, tedy že doplatek může být bez dalšího vymáhán exekucí dle § 73 zákona č. 337/1992 Sb. Žalobce byl poučen, že proti této výzvě je možné podat písemně nebo ústně do protokolu odvolání k České správě sociálního zabezpečení, prostřednictvím Okresní správy sociálního zabezpečení, ve lhůtě 15 dnů s tím, že odvolání nemá odkladný účinek (viz ustanovení § 73 odst. 1 zákona č. 337/1992 Sb., v platném znění).

Žalobce reagoval na výzvu oznámením o tom, že výzva byla doručena do advokátní kanceláře v době, kdy se nezdržoval v České republice. Současně předložil potvrzení o léčebném pobytu.

Rozhodnutím ze dne 22. 7. 2008 Okresní správa sociálního zabezpečení nevyhověla návrhu na odklad výkonu rozhodnutí a proti němu podal žalobce další námitky, které odůvodnil stejným způsobem jako předchozí odvolání. Rozhodnutím ze dne 30. 10. 2008 nebylo námitce vyhověno.

Dne 31. 10. 2008 byl vypraven (vydán) exekuční příkaz č.j. 22009/220-9010-29.10.2008/396/08/DŠ k přikázání pohledávky na peněžní prostředky dlužníka na účtech vedených u bank. V poučení byl žalobce informován o důsledcích doručení exekučního příkazu peněžnímu ústavu a o oprávněném prostředku, tedy že proti exekučnímu příkazu lze podat námitky písemně nebo ústně do protokolu u Okresní správy sociálního zabezpečení, ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení. Podané námitky nemají odkladný účinek pro samotné řízení (§ 52a § 73 odst. 8 zákona č. 337/1992 Sb., v platném znění). Stejně jako předchozí písemnosti byl exekuční příkaz doručen na adresu advokátní kanceláře žalobce a převzal jej oprávněný příjemce. Dne 7. 11. 2008 obdržela Okresní správa žádost o posečkání s úhradou dlužného pojistného a penále, kterou vyřídila žalovaná přípisem ze dne 12. 11. 2008 s tím, že zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, který upravuje pojistné na sociální zabezpečení a podle kterého postupují okresní správy

sociálního zabezpečení při výběru pojistného, neumožňuje posečkání s úhradou dlužného pojistného a penále. Z toho důvodu žádosti nevyhověla.

Dne 21. 11. 2008 obdržela žalovaná námitky, v nichž žalobce uvedl, že exekuční příkaz napadá v plném rozsahu a navrhl jeho přezkoumání a zrušení. Žalobce doplnil, že s ohledem na výsledek posledního operačního zákroku, byl nucen zůstat na léčení v zahraničí do konce roku 2008 s tím, že se dovolil doplnit tyto námitky po ukončení pooperační léčby.

O námitkách rozhodla žalovaná napadeným rozhodnutím, který je předmětem toto přezkumného soudního řízení. Jak bylo výše uvedeno, žalovaná v odůvodnění konstatovala, že prošetřila námitku žalobce, ale zjistila, že exekuční příkaz byl vydán důvodně, neboť vymáhaná částka nebyla do dne vydání rozhodnutí dobrovolně zaplacená.

Městský soud v Praze přezkoumal dle ustanovení § 75 s.ř.s. napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Dospěl tak k závěru, že podaná žaloba je důvodná.

Žalobce argumentuje především tím, že byl zkrácen na svých právech tím, že mu nebyly řádně doručeny písemnosti, neměl možnost se vyjádřit před rozhodnutím správního orgánu a zejména uplatnit ve správním řízení řádné opravné prostředky.

Podle § 73 odst. 8 zákona o správě daní a poplatků se exekuční příkaz doručuje daňovému dlužníku nebo ručiteli a dalším osobám, kterým jsou exekučním příkazem ukládány povinnosti. Všechny tyto osoby mohou proti němu podat do patnácti dnů námitky.

Obecně je institut námitek upraven v ustanovení § 52 citovaného zákona, podle něhož námitka musí být podána písemně nebo ústně do protokolu ve lhůtě třiceti dnů ode dne, kdy se o úkon dozvěděl, a to u správce daně, který úkon provedl. Správce daně posoudí námitky, rozhodne o nich a toto rozhodnutí odůvodní. V ustanovení není upraveno, jaké mají mít námitky náležitosti (na rozdíl od ustanovení § 104g odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb., kde je přesně stanoveno, že proti výkazu nedoplatků je možné podat námitky, pokud zaměstnavatel nesouhlasí s existencí dluhu na pojistném a penále nebo s jeho výší, přičemž je povinen důvod námitek uvést), je proto třeba použít ustanovení § 21 odst. 6 tohoto zákona, kde jsou upraveny náležitosti podání: *„Pro řízení je rozhodující obsah podání, i když je nesprávně označeno. Z podání musí být patrné, kdo je činí, čeho se týká a co se navrhuje.“*

Jelikož je námitka považovaná za opravný prostředek, stejně jako odvolání, musí podle soudu obsahovat i stejné náležitosti. Náležitosti odvolání jsou taxativně vymezeny v ustanovení § 48 odst. 4 zákona o správě daní a poplatků, podle tohoto musí obsahovat:

- a) přesné označení správce daně,
- b) přesné označení odvolatele,
- c) číslo jednací, případně číslo platebního výměru nebo jinou jednoznačnou identifikaci rozhodnutí, proti němuž odvolání směřuje,
- d) uvedení rozporu s právními předpisy či skutkovým stavem nebo jiné důvody osvědčující nesprávnost nebo nezákonnost napadeného rozhodnutí,
- e) návrh důkazních prostředků k tvrzením v odvolání uvedeným, není-li odvoláním namítán jen rozpor s právními předpisy,
- f) navrhované změny či zrušení rozhodnutí.

V ustanovení § 21 odst. 8 citovaného zákona je pak upraven postup správního orgánu při nedokonalém podání. Zde je konkrétně uvedeno: *„Má-li podání vady, pro které není způsobilé k projednání, vyzve správce daně daňový subjekt nebo jinou osobu zúčastněnou na*

řízení, aby je podle jeho pokynu a ve lhůtě, kterou správce daně stanoví, odstranil. Současně ho poučí o následcích spojených s jejich neodstraněním. Pokud je den zahájení řízení dnem počátku běhu lhůty pro rozhodnutí správce daně nebo pokud je počátek běhu lhůty od tohoto dne odvozován, běh lhůty se vydáním výzvy podle tohoto odstavce přerušuje a nová lhůta počne běžet až ode dne, kdy dojde k odstranění vad.“

Z citovaných zákonných ustanovení lze dovodit náležitosti podání i odvolání, potažmo námitek. To znamená, že každé podání, které má být posouzeno jako odvolání je správní orgán povinen posuzovat podle obsahu ve smyslu 21 odst. 6 zákona o správě daní a poplatků.

V dané věci žalobcovy námitky obsahují jen údaj proti jakému rozhodnutí směřují a informaci o tom, že mu nemohlo být doručeno do sídla advokátní kanceláře, když se nacházel v zahraničí na léčení. Ostatní podstatné náležitosti odvolání uvedené ve zmiňovaném ustanovení v námitkách chybí a bylo nahrazeno větou : „...tyto námitky doplní po ukončení pooperační léčby.“ Vzhledem k tomu, že námitku lze považovat za podání ve smyslu § 21 odst. 6 citovaného zákona, pak platí: *Má-li podání vady, pro které není způsobilé k projednání, vyzve správce daně daňový subjekt nebo jinou osobu zúčastněnou na řízení, aby je podle jeho pokynu a ve lhůtě, kterou správce daně stanoví, odstranil. Současně ho poučí o následcích spojených s jejich neodstraněním. Pokud je den zahájení řízení dnem počátku běhu lhůty pro rozhodnutí správce daně nebo pokud je počátek běhu lhůty od tohoto dne odvozován, běh lhůty se vydáním výzvy podle tohoto odstavce přerušuje a nová lhůta počne běžet až ode dne, kdy dojde k odstranění vad.“*

Žalovaná však tento postup nezvolila, namísto toho o námitkách rovnou rozhodla. Došlo tak k situaci, kdy rozhodovala o námitkách, aniž by znala důvody, které hodlal žalobce v doplnění uplatnit. Takový postup žalované považuje soud za nepřipustný a v rozporu s procesními ustanoveními i v rozporu s čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, v nichž je zakotveno právo na spravedlivý proces, tak jak namítal žalobce v žalobě. Je třeba připomenout, že nezbytným předpokladem („condicio sine qua non“) řádného posouzení odvolacích námitek je znalost takových námitek.

Žalobce byl oprávněn očekávat reakci správního orgánu na podání v souladu se zásadou legitimního očekávání. Přestože v daném případě nejde o podání ve smyslu správního řádu, soud v této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 1 As 4/2009 – 53 ze dne 6.3. 2009, kde se zabýval problematikou blanketních odvolání. Podle názoru soudu tento závěr je možné aplikovat i na daný případ.

Vzhledem k výše uvedenému má soud za to, že žalovaná porušila ustanovení o řízení před správním orgánem, tím, že nestanovila lhůtu pro doplnění námitek a rozhodla na základě podání, které nemělo náležitosti požadované pro odvolání, respektive pro námitky. Žalovaný tedy rozhodl o podání, aniž by věděl, co žalobce hodlal namítat. Takové jednání žalovaného mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, a proto soud podle § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. zrušil napadené rozhodnutí bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Přestože měl žalobce ve věci úspěch, žádné náklady řízení mu nevznikly.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 25. ledna 2012

JUDr. Miroslava Hrehorová v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Ivana Viterová